

UNDER UNIVERSITY OF DELHI CENTENARY CELEBRATION-2022
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL
MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN
(UNIVERSITY OF DELHI)

कवि दरबार/
मुशायरा

In Collaboration with
Punjabi Sahit Sabha, Delhi
and
Indian Council of Social Science Research (ICSSR)
Organizes
3 day International Conference and Paper Presentations
on

Rethinking Partition : 75 Years

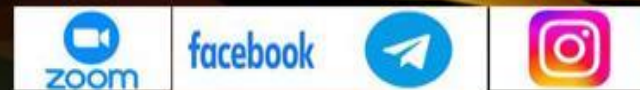
Dr. Harwinder Singh
Organizing Secretary

Dr. Lokesh Kumar Gupta
Conference Coordinator /Director, IQAC

Patron
Prof. Harpreet Kaur
Convener/ Principal

For more Information Contact : 9811929614, 9968480834, 9205230524 , internationalconference75@ms.du.ac.in

www.mscw.ac.in

UNDER UNIVERSITY OF DELHI CENTENARY CELEBRATION-2022
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL
MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN
(UNIVERSITY OF DELHI)

हाथ छूटे भी तो, रिश्ते नहीं छूटा करते
वक्त की शाख से, लम्हें नहीं टूटा करते

Rethinking Partition : 75 Years

3 day international Conference
3-5 November, 2022

MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN

(University Of Delhi)

Delhi University Centenary Celebration, 2022

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

In Collaboration with

KALPVRIKSH

(the Photography & Videography Society)

PRESENTS

ON THE SPOT PHOTOGRAPHY

ON

RETHINKING PARTITION: 75 YEARS

DATE: 3-5 November

Prof.(Dr.) Pooja Jaggi
(Convenor)

Dr. Lokesh Kumar Gupta
(Director-IQAC)

Prof.(Dr.) Harpreet Kaur
(Principal)

Dr.Harwinder Singh
(Organising Secretary)

Dr. Jyoti Gupta
(Member)

Dr. Kavita Singh
(Co-Convenor)

Student Co-ordinators - Sakshi Singh Rajput

Harshita

Manya

Balbir

MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN

(University of Delhi)

Delhi University Centenary Celebration, 2022

INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL

In Collaboration with

KALPVRIKSH

{the Photography & Videography Society}

PRESENTS

EXHIBITION

ON

RETHINKING PARTITION : 75 YEARS

DATE: 3-5 November

VENUE: MATA SUNDRI CORRIDOR

Prof.(Dr.) Pooja Jaggi
(Convenor)

Dr. Lokesh Kumar Gupta.
(Director-IQAC).

Prof.(Dr.) Harpreet kaur
(Principal)

Dr. Harwinder Singh
(Organizing Secretary)

Dr. Jyoti Gupta
(Member)

Dr. Kavita Singh
(Co-Convenor)

Student Co-ordinators - Sakshi Singh Rajput
Vanishka
Mehak Grover
Kamna Bhardwaj

कवि दरबार/ मुशायरा

3.15 PM/05 Nov. 2022

Mata Sundri College for Women
(University of Delhi)

Dr. MohanJit
S. Gurcharan Singh
Dr. Vanita
Dr. Iffat Zarrine
Ana Dehlavi
Shahid Anwar
Dr. Waseem Rashid
Anas Faizi

Under University of Delhi Centenary Celebration-2022
Internal Quality Assurance Cell
MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN
(University of Delhi)
In Collaboration with
Punjabi Sahit Sabha, Delhi
&
Indian Council of Social Science Research (ICSSR)
Organizes
3 Day International Conference
On

Rethinking Partition : 75 Years

03-05 November, 2022

(Tentative Schedule)

Inaugural Session and Technical Session-1

(November 03, 2022, 9:30 AM-1:00 PM)

Mata Sahib Kaur Auditorium

High Tea

College Prayer: Music Department

Lighting the Lamp

Floral Welcome of Dignitaries

Introductory Note: Dr. Harwinder Singh, Conference Organizing Secretary

Welcome Address: Prof. Harpreet Kaur, Principal

Chief Guest: Amb. Navdeep Suri, Distinguished Fellow, Observer Research Foundation

Special Guest: Prof. Renuka Singh, Chairperson, Punjabi Sahit Sabha, New Delhi, (India)

Chair: Dr. Mohinder Singh, Director, National Institute of Punjab Studies, New Delhi, (India)

Keynote Address: Prof. Bhagwan Josh, Eminent Historian, JNU, Delhi, (India)

Vote of Thanks: Dr. Lokesh Kumar Gupta, Director, Internal Quality Assurance Cell

Anchor: Dr. Kiranjeet Sethi, Associate Professor, Department of English

Session Coordinator: Ms. Charanjit Kaur, Department of Sports and Physical Sciences

Lunch : 1 to 2 pm

Courtyard, opposite Principal Office (Dignitaries)

Auditorium Area (Students)

Technical Session-2

Partition : Art and Literary Responses

(November 03, 2022, 2.00 PM to 4.00 PM)

Mata Sahib Kaur Auditorium

Chair: Prof. Asghar Wajahat, Eminent Writer, (India)

Distinguished Guest: Dr. Ajay Kumar Gupta, ICSSR

Partition and Perception of Punjabi literature: Prof. Sarabjit Singh, Punjab University, Chandigarh, (India)

Batwara vs Azaadi: Two Versions of One cataclysm: Dr. Rakhshanda Jalil, Eminent Scholar, (India)

Partition and Perception of Hindi literature: Prof. Chaman Lal, Eminent Hindi Scholar, J. N. U, (India)

Someone Somewhere Drew a Line: Partition, Loss and Yearning : Dr. Prabhjot Kaur Parmar, University of Fraser Valley, (Canada)

Partition and Perception of Pakistani Punjabi literature : Dr. Kalyan Singh Kalyan (Pakistan)

Anchor : Dr. Simerpreet Kaur, Department of Political Science

Session Coordinators : Dr. Poonam Sharma, Dr. Gurjit Kaur, Dr. Iffat Zarrine, Ms. Divya Pradhan, Dr. Kuldeep Sehgal

Technical Session-3
Paper Presentation Session-1 (For Scholars)
Mata Gujri Hall/Conference Room
(November 03, 2022, 2 PM to 4 PM)

Chair: Dr. Harinder M Sandhu, Associate Professor, Department of Psychology

Distinguished Guest: Prof. Harish Arora, University of Delhi (India)

Session Coordinator & Anchor: Dr. Veenakshi Sharma, Assistant Professor, Department of Punjabi
Selected Paper Presentation

Tea : 4 PM (Onwards)

Courtyard, opposite Principal Office (Dignitaries)

Auditorium Area (Students)

Day-2

High Tea : 9.30 AM (Onwards)

Courtyard, opposite Principal Office (Dignitaries)

Auditorium Area (Students)

Technical Session-4
Partition and Role of Political Leaders
November 04, 2022, 9.30 AM to 1 PM
Mata Sahib Kaur Auditorium

Chair: Prof. Vivek Kumar, School of Social Sciences, J.N.U, New Delhi, (India)

Partition and Mahatma Gandhi: Mr. Ashok Kumar Panday, Writer, Thinker (India)

Partition and Jawahar Lal Nehru: Mr. Piyush Babele, Journalist, Bhopal (India)

Partition and B. R Ambedkar: Prof. Vivek Kumar, School of Social Sciences, J.N.U, New Delhi, (India)

Partition of Punjab : Memory, Literature and Politics: Dr. Amanpreet Singh Gill, (India)

Partition and Master Tara Singh: Dr. Karamjit Kaur Malhotra, Punjabi University, Patiala, (India)

Anchor: Dr. Lokesh Gupta, Department of Hindi

Session Coordinator: Dr. Poonam, Ms. Shabnam Suri, Dr. Garima Mani Tripathi

Lunch : 1 to 2 pm

Courtyard, Opposite Principal Office (Dignitaries)

Auditorium Area (Students)

Technical Session-5
Partition : Media, Cinema, Painting and Lost Heritage
November 04, 2022, 2 PM to 4 PM
Mata Sahib Kaur Auditorium

Chair: Sidharath, Eminent Artist

Partition and Print Media: Prof. Rawail Singh, General Secretary, ICSS, New Delhi, (India)

Lost Heritage of Punjab: Mr. Nain Sukh, Eminent Writer, (Pakistan)

हिन्दी सिनेमा के इतिहास में बॉम्बे टॉकीज का योगदान: Mr. D. N. Ojha, Script Writer & Film Historian, Mumbai, (India)
Partition and Painting: Sh. Kanwal Dhaliwal, Eminent Painter-sculptors , Translator (England)
Anchor: Dr. Priyadarshini Bhattacharyya, Department of English
Session Coordinator: Ms. Shabnam Suri, Dr. Neeti Arora, Ms. Shivani Verma, Dr. Gurjit Kaur, Dr. Poonam Sharma

Special online Technical Session-6
Memory, Truth and Reconciliation: Partition in Private and Public Spaces
Time: 2.15 PM to 3 PM
(Venue: Conference Room)

Distinguished Speaker: Prof. Amritjit Singh, Langston Hughes Professor Emeritus of English and African American Studies, Ohio University, U. S. A
Anchor: Dr. Manisha Mathur, Department of English
Session Coordinator: Dr. Nidhi, Assistant Professor, Department of Computer Science

Technical Session -7
Paper Presentation Session-2 (For Students)
Mata Gujri Hall/Conference Room
(November 04, 2022, 2 PM to 4 PM)

Chair: Dr. Sharda Garg, Associate Professor, Department of Commerce
Distinguished Guest: Dr. Meena Gautam, Associate Professor, BSR Govt. College, Alwar, Rajasthan (India)
Session Coordinator & Anchor: Dr. Rouble Sharma, Associate Professor, Department of Political Science
Selected Paper Presentation

Tea : 4.30 PM (Onwards)
Courtyard, opposite Principal Office (Dignitaries)
Auditorium Area (Students)

Day-3

High Tea : 9.30 AM (Onwards)
Courtyard, opposite Principal Office (Dignitaries)
Auditorium Area (Students)

Technical Session-8
Partition : Oral History, Women, Subalterns and Archival Study
November 5, 2022, 9.30 AM to 1 PM
Mata Sahib Kaur Auditorium

Chair: Dr. Jeevan Singh Maanvi, Eminent Scholar, Alwar, Rajasthan (India)
Partition and Women: Dr. Vanita, Convener, Punjabi Advisory Board, Sahitya Akademi, Delhi, (India)
Partition and Subalterns: S. Balbir Madhopuri, Director, Punjabi Bhawan, New Delhi
Partition and Subalterns: S. Sarup Sialvi , Punjabi Author, Chandigarh, (India)
Zar, Zameen and Zan: Opportunistic Characteristics and Political Imperatives in the 1947 Partition Violence in Punjab: Dr. Ilyas Chattha, Associate Professor, (Pakistan)
Partition and Oral Narrative: Dr. Sanwal Dhami, Eminent Writer, You tuber, Hoshairpur, Punjab, (India)
The Divided Self: Prof. Kulvir, Department of Punjabi, University of Delhi, (India)
Anchor: Dr. Gurjit Kaur, Department of Punjabi
Session Coordinaor: Ms. Poonam, Ms. Shabnam Suri, Dr. Gurjit Kaur, Dr. Neeti Arora, Dr. Kuldeep Sehgal

Lunch : 1 PM to 2 PM
Courtyard, opposite Principal Office (Dignitaries)
Auditorium Area (Students)
Valedictory Session/Technical Session-9
November 05, 2022, 2.00 PM to 3.00 PM

Chief Guest: Professor Emeritus, Ishtiaq Ahmed, Political Scientist, Stockholm University, Sweden

Chair: Prof. Harpreet Kaur, Convener/ Principal

Valedictory Address: Padma Shri Urvashi Butalia, Feminist Writer and Activist

Vote of Thanks: Prof. Harpreet Kaur, Principal

Anchor: Dr. Harinder M. Sandhu, Department of Psychology

Session Coordinator: Dr. Rama Verma, Dr. Prabhsharan Kaur, Dr. Kiranjeet Sethi

Kavi Darbar/ Mushaira
Time : 3.15 PM

Chief Guest: Dr. Harbans Kaur Sagoo, Director, Sikh History and Gurbani Forum, DSGMC

Chair: Dr. Mohanjit, Delhi (India)

Distinguished Poet: Dr. Vanita, Convener, Punjabi Advisory Board, Sahitya Akademi, Delhi, (India)

Distinguished Poet: S. Gurcharan Singh, Delhi, India

Distinguished Poet: Dr. Iffat Zarrine, Renowned Poet, Delhi (India)

Distinguished Poet: Mr. Shahid Anwar, Delhi

Distinguished Poet: Ms. Ana Dehlavi, Delhi (India)

Distinguished Poet: Dr. Waseem Rashid, Delhi

Distinguished Poet: Mr. Anas Faizi, Delhi

Research Award and Certificate Distribution Ceremony
November 05, 2022, 4.00 PM (Onwards)

Felicitatation of Renowned Poet Dr. Mohanjit

Felicitatation of Young Research Awardees

Felicitatation of Delegate Research Scholars

Certificate Distribution Ceremony

Group Photo with Organizing Team

Group Photo with Volunteers

Vote of Thanks : Dr. Lokesh Kumar Gupta, Coordinator, Conference

Dispersal Tea : 4.30 PM (Onwards)
Courtyard, opposite Principal Office (Dignitaries) / Auditorium Area (Students)

PHOTOS

Under University of Delhi Centenary Celebration-2022

Internal Quality Assurance Cell

MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN

(University of Delhi)

In Collaboration with

Punjabi Sahit Sabha, Delhi

&

Indian Council of Social Science Research (ICSSR)

Organizes

3 Day International Conference

On

Rethinking Partition : 75 Years

Date: 3-5 November, 2022

Time: 9.30 AM (onwards)

Venue: Mata Sundri College for Women

Dr. Harwinder Singh
Organizing Secretary

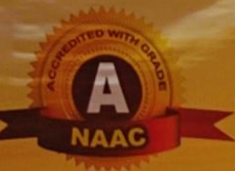
Dr. Lokesh Kumar Gupta
Coordinator Conference

Prof. Harjit Kaur
Coordinator

3 Day International Conference

On

Rethinking Partition : 75 Years

Under University of Delhi Centenary Celebration-2022
Internal Quality Assurance Cell
MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN
(University of Delhi)
In Collaboration with
Punjabi Sahit Sabha, Delhi
&
Indian Council of Social Science Research (ICSSR)
Organizes
3 Day International Conference
On
Rethinking Partition : 75 Years
Date: 3-5 November

Dr. Harwinder Singh
Organizing Secretary
Dr. Lokesh Kumar
Coordinator Cell
Prof. Harpreet Kaur
Patron
Convenor

Under University of Delhi Centenary Celebration-2022
Internal Quality Assurance Cell
MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN
(University of Delhi)
In Collaboration with
Punjabi Sahit Sabha, Delhi
&
Indian Council of Social Science Research (ICSSR)
Organizes
3 Day International Conference
On
Rethinking Partition : 75 Years
Date: 3-5 November, 2022
Time: 9.30 AM (onwards)
Venue: Mata Sundri College for Women

Dr. Harwinder Singh
Organizing Secretary
Dr. Lokesh Kumar Gupta
Coordinator Conference
Director, IQAC
Patron
Prof. Harpreet Kaur
Convenor

3 Day International Conference
On
Rethinking Partition : 75 Years

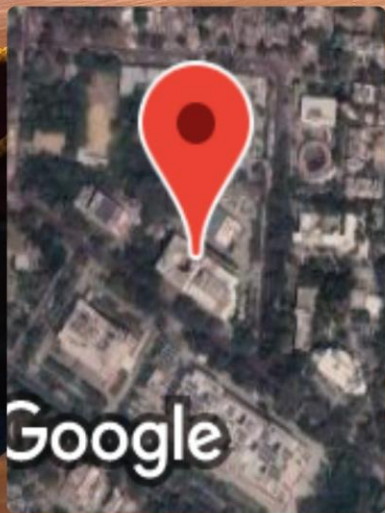

3 Day International Conference
On
Rethinking Partition : 75 Years

GPS Map Camera

New Delhi, Delhi, India

MAIN CAMPUS, MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN, 5, Mata
Sundri Women's College, Mandi House, New Delhi, Delhi 110002,
India

Lat 28.63343°

Long 77.233896°

03/11/22 04:09 PM GMT +05:30

New Delhi, Delhi, India
AUDITORIUM, MATA SUNDRI COLLEGE FOR
Sundri Women's College, Mandi House, New
Delhi
Lat 28.633152°
Long 77.233971°
03/11/22 02:50 PM GMT +05:30

New Delhi, Delhi, India

AUDITORIUM, MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN, Mata Sundri Women's College, Mandi House, New Delhi, Delhi 110002, India

Lat 28.633152°

Long 77.233971°

03/11/22 02:50 PM GMT +05:30

New Delhi, Delhi, India

MAIN CAMPUS, MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN, 5, Mata Sundri Women's College, Mandi House, New Delhi, Delhi 110002, India

Lat 28.63344°

Long 77.233895°

03/11/22 02:38 PM GMT +05:30

Under University of Delhi
Internal Quality
MATA SUNDRI COLLEGE
(University of Delhi)
In Collaboration with
Punjabi Sahitya Akademi

Indian Council of Social Science Research
Organizing Secretary
3 Day International Conference

Rethinking Partition
Date: 3-5 Nov 2022
Time: 9.39 AM
Venue: Mata Sundri College

Dr. Joke...
Coordinator

Dr. Jeevan Singh Maanvi
Organizing Secretary

Dr. Jeevan Singh Maanvi

International Conference

On

GPS Map Camera

New Delhi, DL, India

Mata Sundri Road, Mata Sundari Marg
Area, New Delhi, 110002, DL, India

Lat 28.633373, Long 77.234269

11/05/2022 10:26 AM GMT+05:30

Note : Captured by GPS Map Camera

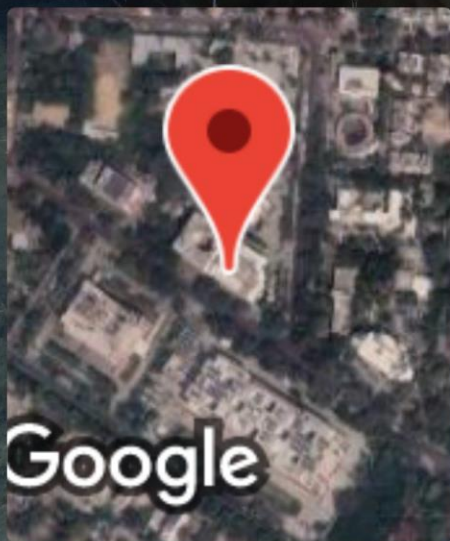
Under University of Delhi Centenary Celebration-2022
Internal Quality Assurance Cell
MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN
(University of Delhi)
In Collaboration with
Punjabi Sahit Sabha, Delhi
&
Indian Council of Social Science Research (ICSSR)
Organizes
3 Day International Conference
On
Rethinking Partition : 75 Years
Date: 3-5 November, 2022

Under University of Delhi Centenary Celebration-2022
Internal Quality Assurance Cell
MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN
(University of Delhi)
In Collaboration with
Punjabi Sahit Sabha, Delhi
&
Indian Council of Social Science Research (ICSSR)
Organizes
3 Day International Conference
On
Rethinking Partition : 75 Years
Date: 3-5 November, 2022
Time: 9:39 AM (onwards)
Mata Sundri College for Women
Dr. Harwin Singh
Organizer
Dr. Keshav Kumar Gupta
Coordinator Conference
Director, IQAC

3 Day International Conference
On
Rethinking Partition : 75 Years

GPS Map Camera

Google

New Delhi, Delhi, India

**AUDITORIUM, MATA SUNDRI COLLEGE FOR WOMEN,
Mata Sundri Women's College, Mandi House, New
Delhi, Delhi 110002, India**

Lat 28.633152°

Long 77.233971°

03/11/22 02:38 PM GMT +05:30

Patron
Prof. Harpreet Kaur
Convener/Principal

International Conference
On
Partition: 75 Years

MEDIA CLIPS

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ 'ਵੰਡ' 'ਤੇ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ: 75 ਵਰ੍ਹੇ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਵੰਡ ਦੇ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਹੋਇਆ ਚਿਕਰ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 6 ਨਵੰਬਰ

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੂਮੈਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਿਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇੰਸ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 'ਵੰਡ' ਤੇ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ: 75 ਵਰ੍ਹੇ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ 3 ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੇ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਚਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਨਵਦੀਪ ਸੂਰੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦੇ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਯਥਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਮੌਕੇ ਹਾਊਸ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ।

ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਦਸਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਖਾਸ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਰੇਣੂਕਾ ਸਿੰਘ (ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ) ਨੇ ਕਾਲਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਕੁੰਜੀਵਤ ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਡਾ. ਭਗਵਾਨ ਜੋਸ਼ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗ਼ਰਬੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਵਿਭਿੰਨ ਸੁਰੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤਰਜਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਡਾ.

ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋ. ਅਜਹਰ ਵਜਾਹਤ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਰਖੜਦਾ ਜਲੀਲ ਨੇ ਵੰਡ ਦੀ ਸਕੂ 'ਤੇ ਪਏ ਬਹੁ-ਕਾਰਣੀ ਦੀ ਭਾਲ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਨੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪੀਜੀਡੀਏ.ਵੀ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰੋ. ਹਰੀਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਸਾਵਲ ਹਾਮੀ,

ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਈ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਕਿਰਤਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵੰਡ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋ. ਵਿਵੇਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੇ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ। ਡੀਐਨ ਓਝਾ ਨੇ ਬਾਂਬੇ ਟਾਕਿਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਪੇਟਰ ਕੰਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਆਨਲਾਈਨ ਆਪਣੀਆਂ ਪੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਡਾ. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦੂੱਥੇ ਆਰਟਿਸਟ ਸਿਧਾਰਥ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਪੇਪਰਾਂ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਾਨਤਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਪ੍ਰੋ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ਾ ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਸ਼ਾਰਦਾ ਗਰਗ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਮੀਨਾ ਗੋਰਮ

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣਗੇ 'ਵੰਡ ਦੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਫੇ ਨੁਕਸਾਨ'

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1 ਨਵੰਬਰ (ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ): ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ/ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ 75 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਖੱਟਿਆ, ਕੀ ਗੁਆਇਆ ਬਾਰੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ 3 ਤੋਂ 5 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸੌ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਜੇਐਨਯੂ ਸਟੇ ਹੋਰ ਕਈ ਵਿਦਵਾਨ 'ਵੰਡ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ 75 ਵਰ੍ਹੇ' ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਗੇ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਿਆਰੀ ਸੈੱਲ ਵਲੋਂ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇੰਸ ਰਿਸਰਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਥੇ ਕਾਲਜ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਦਸਿਆ ਕਿ

ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੋ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਨਵੀਨਰ ਹਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾ. ਲੋਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣਗੇ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕਾਲਜ ਦੇ ਮਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਕੌਰ ਆਡੀਟੋਰੀਅਮ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਹਾਲ ਅਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰੂਮ ਵਿਚ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸਦਾ ਆਨਲਾਈਨ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਦਘਾਟਨੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨਵਦੀਪ ਸੂਰੀ, ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਰਿਸਰਚ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਤੇ ਪ੍ਰੋ: ਰੇਣੂਕਾ ਸਿੰਘ, ਚੇਅਰਪਰਸਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸਟੇ ਡਾ: ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਪ੍ਰੋ. ਭਗਵਾਨ ਜੋਸ਼, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਜੇ.ਐਨ.ਯੂ. ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਪੋਕਸਮੈਨ

RozanaSpokesman.com

ਵਿਰੋਧ ਹੀ ਨਾ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰੋਮਾਰੀ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਵੇਖੋ ਕਿਹੜੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ 'ਚ ਹੋਈ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 5 ਨਵੰਬਰ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ)-ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੂਮੈਨ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਹਿਤ ਸਭਾ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਸੋਸ਼ਲ ਸਾਇੰਸ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 3 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਗੈ-ਬਿਕਿੰਗ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ 75 ਸਾਲ ਸੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਕਨਵੀਨਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਮੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ 'ਚ ਸਭ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਨਵਦੀਪ ਸੂਰੀ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਅਜੇ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰੇਣੂਕਾ ਸਿੰਘ ਸਨ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਨ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਮੰਦਭਾਗੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦੱਸੀ। ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ 'ਚ ਵੰਡ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ। ਡਾ. ਅਜੇ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋ.

ਰੇਣੂਕਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਭਗਵਾਨ ਜੋਸ਼, ਡਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਲੋਕੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰੋ. ਅਜ਼ਹਰ ਵਜ਼ਾਹਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਪ੍ਰੋ. ਹਰੀਸ਼ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਤੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਡਾ. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਨੈਣ ਸੁੱਖ, ਸਿਧਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਪੇਪਰਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਵੀ ਲੋਕੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਡਾ. ਇਲਿਆਸ ਚੱਠਾ, ਸਰੂਪ ਸਿਆਲਵੀ, ਡਾ. ਵਨੀਤਾ, ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੀਰ ਗੋਜਰਾ, ਪ੍ਰੋ. ਇਸਤੀਆਖ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਸ਼ੀਲ ਮਿਸ਼ਰਾ ਉਰਵਸੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਅਖੀਰ 'ਚ ਯੁਵਾ ਬੋਜਾਰਥੀਆਂ ਤੇ ਡਾ. ਮੋਹਨਜੀਤ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਬੰਧ ਕੀਰਤ

ਚੁਗਿੱਟੇ ਨਵੰਬਰ (ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਾਣ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਜ ਹਰਸੁਰਿੰਦਰ ਭਾਈ ਜੋਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਨਗਰ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤੀ

ਭੋਗਲ ਵਲੋਂ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ 'ਚ ਸੌਂਪਿਆ

ਕਾਨਪੁਰ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਐੱਸ.ਆਈ.ਟੀ. ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ

के ग्रेटर कैलाश थाने की पुलिस ने ईरानी गिरोह बदमाशों को गिरफ्तार किया है और उनसे एक कार, लाख 20 हजार रियाल, 120 यूरो, एक लैपटॉप, 3 ल, कारों की फर्जी 4 नेम प्लेटें व आधार कार्ड का उपकरण बरामद किया है। इन बदमाशों ने वदेशी महिला से यूरो लूटे थे और तब से ही फरार वदेशी महिला ने पुलिस के पास शिकायत की थी। ने अपनी कार्रवाई करते हुए टीम बनाकर जांच

LTE 44 211 77
200 के करीब सीस पुलिस को पता चला पुलिस वहां पहुंची आखिरकार पुलिस तौर पर की। पुलिस मोबाइल नम्बर मिला कैलाश से काबू कर दूसरे बदमाशों को भ

माता सुंदरी कालेज में हुई इंटरनैशनल कान्फ्रेंस

नई दिल्ली, 5 नवम्बर (बलविंदर सिंह सोढी): माता सुंदरी कालेज फार वुमैन द्वारा पंजाबी साहित्य सभा दिल्ली व इंडियन कौंसिल आफ सोशल साइंस रिसर्च के सहयोग से 3 दिवसीय इंटरनैशनल कान्फ्रेंस की गई जिसका विषय री-थिंकिंग पार्टेशन 75 साल था। कान्फ्रेंस की कनवीनर प्रिंसीपल प्रो. हरमीत कौर ने इसके शुरू में सबका स्वागत किया। इस कान्फ्रेंस में मुख्य मेहमान नवदीप सूरि थे। विशेष मेहमान डा. अजय सिंह, डा. रेणुका सिंह, डा. महिंदर सिंह थे। कान्फ्रेंस के प्रबंधकीय सचिव डा. हरविंदर सिंह ने बंटवारे के दुर्भाग्यपूर्ण हालातों का उल्लेख करते हुए कान्फ्रेंस की रूपरेखा बताई। नवदीप सिंह ने कहा कि वास्तव में बंटवारा अंग्रेजों की योजना थी परंतु हमने उसे साकार रूप दिया। डा. अजय सिंह ने कान्फ्रेंस की प्रशंसा की। प्रो. रेणुका सिंह, डा. भगवान जोश, डा. महिंदर सिंह, डा. लोकेश गुप्ता ने उक्त विषय बारे अपने विचार पेश किए। इसके अलावा प्रो. अजहर वजाहत के अलावा अन्य विद्वानों ने अपने बहुमूल्य विचार व्यक्त किए। डा. हरिंदर संधू, प्रो. हरीश अरोड़ा ने बंटवारे के दुखांत को पेश किया। कान्फ्रेंस के दूसरे व तीसरे दिन डा. खेल सिंह ने प्रिंट मीडिया की भूमिका बारे विचार पेश किए। नैन सुख, सिधारन पेश किए पेपरो पर टिप्पणी की। इसके अलावा अन्य विद्वानों ने भी विषय बारे बात की। कान्फ्रेंस के तीसरे दिन भी लोकेश गुप्ता, डा. इलियास चड्ढा, सरूप सियालवी, डा. वनीता, प्रो. कुलवीर गजरा, प्रो. इस्तीआख, प्रो. सुशील मिश्रा, उर्वशी ने विचार पेश किए। अंत में युवा खोजकर्ताओं व डा. मोहनजीत को सम्मानित किया गया। डा. हरमीत कौर ने सभी का आभार व्यक्त किया।

कार्यक्रम की तैयारियों में चर्चे का

(बलविंदर मच्छरो की परेशान है। की के बाद हो जाती है, संख्या बढ़ी मच्छरों को मेल रहा है। बाद ही यह की संख्या द्वारा दवाई और टीमों में म में बेशक, परंतु पहले गए हैं। डेंगू रिया व मने आ रहे थक नहीं है। ह आरंभ हो की तरह इस हुई, जिसके

कारण लोगों ने अभी गर्म कपड़े डालने शुरू नहीं किए। उधर गर्म कपड़ों का बाज़ार अभी ठंडा पड़ा है।

माता सुंदरी कालेज फॉर वुमैन में कान्फ्रेंस 3 से शुरू

नई दिल्ली, 1 नवम्बर (बलविंदर सिंह सोढी) : दिल्ली यूनिवर्सिटी के अधीन माता सुंदरी कालेज फार वुमैन में 3 दिवसीय इंटरनैशनल कान्फ्रेंस 3 नवम्बर से आरंभ हो रही है। इस कान्फ्रेंस के प्रति पंजाबी साहित्य सभा दिल्ली और आई.सी.एस.एस.आर. सहयोग कर रहे हैं। इस कान्फ्रेंस के कुछ 8 सेशन होंगे। 5 नवम्बर को कवि दरबार का आयोजन किया जाएगा। जिसमें प्रसिद्ध कवि अपनी रचनाएं पेश करेंगे।

(बल
के
मरीज
ओ.
के
लगे
प्रशा
किय
साथ
मरीज
के
की
आन
में
मरीज
पर
निध
ओ.
जाए
इतज
आने

ग्रसेन के बताए मार्ग पर

र

दिल्ली. माता सुंदरी कॉलेज फ़ॉर वीमेन, पंजाबी साहित्य सभा दिल्ली तथा आई सी एस एस आर के संयुक्त तत्वावधान में 'विभाजन पर पुनर्विचार: 75 वर्ष' विषय पर तीन दिवसीय अंतरराष्ट्रीय सम्मेलन का आयोजन 3-5 नवंबर, 2022 को आयोजित किया गया। सम्मेलन का उद्घाटन कॉलेज की प्राचार्य प्रोफेसर हरप्रीत कौर ने स्वागत कथन से किया। सम्मेलन के मुख्य अतिथि एम्बेसडर नवदीप सूरी, विशिष्ट सदस्य, ऑब्ज़र्वर रिसर्च फाउंडेशन, मुख्य अतिथि प्रोफेसर रेणुका सिंह, अध्यक्ष पंजाबी साहित्य सभा थे सत्र की अध्यक्षता डॉक्टर मोहिन्दर सिंह, निदेशक नेशनल इंस्टीट्यूट ऑफ पंजाब स्टडीज के द्वारा की गई। जे एन यू के भगवान जोश ने मुख्य भाषण से इस सत्र का समापन किया अंतिम सत्र में ओहियो विश्वविद्यालय से प्रोफेसर अमृतजीत सिंह तथा पद्मश्री नारीवादी लेखिका उर्वशी बुटालिया ने विभाजन की त्रासदी पर विभिन्न दृष्टिकोण से अपने विचारों से अवगत कराया। इसी क्रम में छात्राओं तथा शिक्षकों द्वारा प्रपत्र प्रस्तुत किए गए। तीन दिवसीय सम्मेलन में विद्यार्थियों तथा कॉलेज के सभी शैक्षणिक- गैर शैक्षणिक सदस्यों ने उत्साह से भागीदारी की। साथ ही सम्मेलन के अंतिम दिन संध्या में मुशायरा का आयोजन भी किया गया जिसमें जाने माने शायरों ने अपने शेर पढ़े। माता सुंदरी कुलेगे की उर्दू विभाग की डॉक्टर इफ्त ज़रीन ने अपनी शायरी पढ़कर श्रोताओं को मंत्रमुग्ध कर दिया। एस गुरुचरण सिंह और अन्य शायरों की गज़लों से सभागार में समा बंध गया। जाने-माने कवि मोहजीत तथा पुरस्कृत युवा शोधार्थियों को मंच पर सम्मानित किया गया। स्तर का समापन सम्मेलन के आयोजक डॉक्टर लोकेश कुमार गुप्ता के धन्यवाद ज्ञापन से हुआ।

Tags:

#bignews (?page=tag&tagId=NzkxNw==)

#todaynews (?page=tag&tagId=NzkxNg==)

Written By
Mizba Khan
rajasthan

RELATED NEWS

KAUMI MARG
Registered Media House Since 1997 .in

MENU

ਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾ:ਦਸਵੀਂ ਆਲਮਗੀਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ . ਭਾਕਿਯੂ ਉਗਰਾਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ

ਨੈਸ਼ਨਲ

ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ ਫਾਰਵੁਮਨ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਰੋਹ-2022 ਯਾਦਗਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਕੀਤਾ ਭਰਵਾਂ ਸੁਆਗਤ

ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ/ ਕੌਮੀ ਮਾਰਗ ਬਿਊਰੋ | November 06, 2022 08:43 PM

[Facebook](#)
[Twitter](#)
[WhatsApp](#)
[Pinterest](#)
[Telegram](#)
[LinkedIn](#)
[Print](#)

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਕਾਲਜ ਫ਼ਾਰਵੁਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸੈੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਰੋਹ-2022 ਦੇ ਮੌਕੇ ਡਾ.ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦੇ ਮੰਦ ਭਾਰੀ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਨਾਲ ਅਵਗਤ ਕਰਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਕਨਵੀਨਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੰਡ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਕਾਰਣਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਅੰਤਰਗਤ ਵੰਡ ਦੇ ਕਰਨਾ ਪਿੱਛੇ ਪਏ ਬਹੁ ਕਾਰਣਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ

ਜਵਾਬ ਲੱਭਣਾ ਹੈ ਹੋ ਅਣ ਕਹੇ ਜਾਂ ਅਨਭਾਲੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਦੀਪ ਸੂਰੀ, ਆਬਜ਼ਰਵਰ ਰਿਸਰਚ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਹੁਰਾਂ ਨੇ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ

ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਯਥਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ ਨਾਵਲ ਖ਼ੂਨ ਦੇ ਸੋਹਲੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚਲੇ ਪਾਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਦਾ ਕਾਰਣ ਅਸੀਂ ਆਪ ਬਣੇ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਆਈ.ਸੀ.ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ ਦੀ

ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਦਸਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਲਜ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਖ਼ਾਸ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਦੀ ਡਾ. ਰੇਣੁਕਾ, ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ

ਰਾਹੀਂ ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਕੁੰਜੀਵਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਵਕਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਡਾ. ਭਗਵਾਨ ਜੋਸ਼ ਨੇ ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖ਼ਾਸ ਮਹਿਮਾਨ

ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਡਾ. ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਡਾ. ਲੋਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਮਾਜ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਤੋਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਪਰਿਪੇਖਾਂ ਵਿਚ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਉਰਦੂ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਲਿਖੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਖਰੇਵੇਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋ. ਅਜਹਰ ਵਜਾਹਤ ਨੇ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਈ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਚਮਨ ਲਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ.

ਰਖਸ਼ੀਦਾ ਜਲੀਲ ਨੇ ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਸਤਹਿ ਤੇ ਪਏ ਬਹੁ-ਕਾਰਣਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਹਰਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਹਰੀਸ਼ ਅਰੋੜਾ, ਪੀ.ਜੀ.ਡੀ.ਏ.ਵੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਖੋਜਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਾਵਲ

ਧਾਮੀ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਕਈ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਕਿਰਤਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵੰਡ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ

ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰੋ. ਵਿਵੇਕ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲੇ ਵਕਤੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਯੂਸ਼ ਬਬੇਲ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਅਵਗਤ ਕਰਾਇਆ।

ਡਾ. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖਣ ਅਨੁਭਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਈ ਯਥਾਰਥਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ। ਪੰਜਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ. ਐਨ ਔਝਾਅ ਤੋਂ ਹੋਈ, ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਂਬੇ ਟਾਕਿਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਉਥੇ

ਰਚਿਤ ਗੀਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਅਗਲੇ ਵਕਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਕੰਵਲ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੇਂਟਰ ਨੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮੌਡ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡ ਦੀ ਪੀੜ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਡਾ. ਰਵੇਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਚੇ ਵੰਡ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਵਕਤਾ ਸ੍ਰੀ ਨੈਨ ਸੁਖ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਲੇਖਕ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਵਿਭਾਜਤ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ 'ਚ ਉੱਘੇ ਆਰਟਿਸਟ ਸ੍ਰੀ ਸਿਧਾਰਥ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬੂਰਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਪੇਪਰਾਂ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦੇ ਆਪਣੇ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਂਤਰ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਪ੍ਰੋ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਯੂ.ਐਸ.ਏ ਤੋਂ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਵਡਮੁੱਲੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਮਨੀਸ਼ਾ

ਮਾਥੁਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡਾ. ਸ਼ਾਰਦਾ ਗਰਗ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਮੀਨਾ ਗੌਤਮ, ਅਲਵਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਅਗਲੇ ਵਕਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾ. ਵਨੀਤਾ ਨੇ ਵੰਡ ਅਤੇ ਔਰਤ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਸਾਵਲ ਧਾਮੀ ਨੇ ਵਿਭਾਜਨ

ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਵਿਸ਼ੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਪਰਚਾ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਵੀਰ ਗੋਜਰਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਸਵੈ ਮਨ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਰਾਹੀਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ 'ਚ ਡਾ. ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨਵੀ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਪਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਵਡਮੁੱਲੀ

ਟਿੱਪਣੀ ਦਿੱਤੀ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਵੈਲੀਡਿਕਟਰੀ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਇਸ਼ਤੀਆਖ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਪ੍ਰਧਾਨੀ 'ਚ ਪ੍ਰੋ. ਸਲੀਲ ਮਿਸਰਾ, ਉੱਘੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਨ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਉਰਵਸ਼ੀ ਬੁਟਾਲੀਆ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਲੇਖਕ

ਤੇ ਚਿੰਤਕ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਭਾਰਿਆ। ਅਖੀਰਲੇ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਯੁਵਾ ਖੋਜਾਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਡਾ. ਮੋਹਨਜੀਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਲਜ ਦੂਆਰਾ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤ 'ਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

Have something to say? Post your comment

Name/City *

Email *

Comment *

SUBMIT

REPORT

MSCW organized International Conference to Commemorate

75 years of Partition

Mata Sundri College for Women in collaboration with Punjabi Sahit Sabha Delhi and ICSSR commemorated 75 years of Partition by organizing a three day International Conference on “Rethinking Partition: 75 Years” from 3-5 November 2022. The conference was inaugurated by a welcome address by Prof. Harpreet Kaur, Principal, Mata Sundri College for Women. The Chief Guest was Ambassador Navdeep Suri, Distinguished Fellow, Observer Research Foundation with the special guest being Prof. Renuka Singh, Chairperson, Punjabi Sahit Sabha. The session was chaired by Dr Mohinder Singh, Director, National Institute of Punjab Studies and the keynote address was delivered by Prof Bhagwan Josh, JNU.

Eminent speakers and scholars like Prof. Amritjit Singh (Ohio University) and Padma Shri Urvashi Butalia (feminist writer) presented their views. To further analyze the multifaceted realities of the Partition, the conference also had paper presentations by students and faculty members. This interdisciplinary conference witnessed a robust gathering of scholars from diverse disciplines and was also graced by poetry recitation by well-known poets like Dr Iffat Zarrin and S. Gurcharan Singh among many others. Renowned poet Dr Mohanjit was also felicitated along with young research awardees and research scholars. The conference came to a close with a vote of thanks by Dr Lokesh Kumar Gupta; coordinator for the conference.